

Máriina cesta

Spomeň si, svätá Panna Mária...

Spomeň si, svätá Panna Mária, že nikdy nebolo počuť, žeby bol niekto opustený, kto sa utiekal pod tvoju ochranu, teba prosil o pomoc a žiadal o tvoje orodovanie. Povzbudený touto dôverou aj ja sa utiekam k tebe, Matka, Panna panien; k tebe prichádzam, pred tebou stojím ako úbohý a kajúci hriešnik. Matka večného Slova, neodmietni moje slová, ale ma milostivo vyslyš. Amen.

Modlitba „**Spomeň si...**“, po latinsky „**Memorare**“, v tej podobe ako ju poznáme dnes, vznikla v 15. storočí, ale jej jednotlivé časti nachádzame už u **sv. Bernarda z Clairvaux** (12. storočie) a preto ho právom môžeme považovať za jej autora.

Claude Bernard (1588–1641, Francúzsko) – známy ako „chudobný kňaz“. Po tom, ako zmenil svoj spočiatku ľahotársky a hýrivý život a stal sa kňazom, rozdal všetok majetok a neskôr i celé dedičstvo chudobným a núdnym. Otec Claude sa stal ľudovým misionárom a s veľkým nasadením sa venoval predovšetkým kázaniu väzňom a kriminálnikom odsúdeným na smrť. Pannu Máriu si uctieval pod titulom „**Consolatrix Afflictorum**“ – „**Útecha zarmútených**“

a vkladal svoju dôveru do jej príhovoru. S jej pomocou sa mnohí zločinci zmierili s Bohom. Ako prostriedok evanjelizácie šíril modlitbu *Memorare*. Naučil sa ju od svojho otca, významného právnika v meste Dijon. Raz dal vytlačiť viac ako 200 000 letákov s modlitbou *Memorare* v rôznych jazykoch, aby ich mohol všade a všetkým rozdávať. Jedným z dôvodov, prečo si otec Claude Bernard tak vážil túto modlitbu, bolo, že on sám bol vďaka nej zázračne uzdravený. V liste kráľovnej Anne Rakúskej, manželke francúzskeho kráľa Ľudovíta XIII., píše o tom, ako bol smrteľne chorý a v strachu pred smrťou sa úpenlivo modlil modlitbu *Memorare*, v dôsledku čoho sa hneď cítil lepšie. Spočiatku nedokázal veriť, že sa stal zázrak, lebo sa necítil hoden takej milosti. O nejaký čas neskôr ho navštívil brat Fiacre, bosý augustinián, aby mu vyrozprával, že sa mu zjavila Panna Mária, povedala mu o jeho chorobe, aj o tom, ako ho zázračne uzdravila. Preto k nemu prišiel, aby ho utvrdil o mimoriadnom zásahu Panny Márie. Claude Bernard odvtedy vždy tvrdil už len jedno, že všetky milosti, ktoré dostal z neba, získal vďaka modlitbe *Memorare*.

V pútnickom kostole v St. Peter am Perlach v Augsburgu (Nemecko) si ľud uctieva **Máriu ako Rozväzovačku uzlov alebo „Rozuzľovateľku“**. Je zaujímavé, že táto úcta, podobne ako v Šaštíne, pochádza z Máriino orodovania v problémovom manželstve. Stalo sa to v roku 1615, keď nemecký šľachtic Wolfgang Langenmantel a jeho manželka Sofia mali vážne manželské problémy. Keď sa Wolfgang z posledných síl usiloval vyhnúť rozvodu, dal si poradiť od

jezuitského kňaza Jakoba Rema, ktorý bol známy svojou úctou k Panne Márii. Páter Rem povzbudil Wolfganga, aby tieto manželské problémy predložil Márii.

Obaja muži sa počas 28 dní štyrikrát spoločne modlili a pri poslednom stretnutí dal Wolfgang pátrovi Removi svoju manželskú stuhu. (Ako bolo vtedy zvykom, nevesta a ženích boli počas svadobného obradu zviazaní stuhou. Bol to symbol ich novej jednoty ako manželského páru.) Kým sa modlili, otec Rem pozdvihol stuhu k obrazu Panny Márie Snežnej. Obetoval jej „manželský zväzok“ a prosil ju, aby „rozviazala všetky uzly“ vo vzťahu Langenmantelovcov. Keď kňaz stuhu vyrovnal, bola snehobiela. Wolfgang nabral odvahu a domov sa vrátil s novou nádejou pre manželstvo.

A hoci podrobnosti sa v dejinách stratili, je známe, že sa napokon so Sofiou zmieril. Príbeh o ich zachránenom manželstve sa odovzdával ďalej – najprv ich synovi a potom vnukovi, ktorý sa stal kňazom. Ten dal okolo roku 1700 namaľovať príbeh svojich starých rodičov. Umelec prišiel s obrazom, na ktorom Panna Mária rozvážuje uzly na manželskej stuhe Sofie a Wolfganga – boli to symboly problémov, ktoré ich priviedli na pokraj rozvodu. Jeden anjel podáva zauzlenú stuhu Panne Márie a druhý z jej rúk prijíma vyrovnanú stuhu.

Už celé stáročia jej prinášajú svoje veľké a malé „uzly“ všetci tí, čo hľadajú pomoc. Veľkým ctiteľom a šíriteľom úcty k Rozuzľovateľke uzlov je aj pápež František.

Mladý šľachtic František Saleský (1567-1622), neskôr svätý biskup Ženevy a zakladateľ Rádu Navštívenia, počas štúdia na jezuitskom kolégiu v Paríži a aj ako študent práva viackrát denne vyhľadával známu Čiernu Madonu v Kostole Saint-Etienne des Grés. Keď sa 17-ročný František zoznámil s Kalvínovým učením o predestinácii (predurčení), dostal sa do ťažkej duchovnej krízy. Prekonať ju mu pomohla práve Panna Mária. Toto bludné Kalvíново učenie hlása, že

Boh vo svojej neobmedzenej vôli jednu časť ľudí – aj keď žijú zle, predurčil pre nebo a všetci ostatní – nehľadiac na ich skutky a snahu – sú určení na zatratenie. František Saleský začal veriť, že je Bohom predurčený na večné zatratenie, a nejaký vnútorný hlas mu stále našepkával: „*Ty si stratený, ty si zatratený!*“ František strašne trpel touto predstavou! Vo svojom zúfalstve nedokázal ani jesť, ani spať a ochorel. Našťastie sa tento utrápený študent utiekal k Panne Márii, a vždy keď mohol, ponáhlal sa do St. Etienne des Grés. Tu pokľakol pred oltárom Panny Márie a modlil sa: „*Ó, Pane, vždy ťa budem milovať – aspoň v tomto živote, keď mi už nemá byť dopriate milovať ťa vo večnosti.*“

Tu si všimol malú tabuľku na stene. Boli na nej slová modlitby k Panne Márii. Pomaly a so slzami v očiach začal čítať slová známeho *Memorare*. Potom poprosil František Pannu Máriu o uzdravenie tela i duše a zasvätil jej celý svoj život. Zároveň jej sľúbil, že sa denne bude modliť *Memorare* a svätý ruženec. Keď potom vstal, bol úplne zdravý a vnútorne pokojný, oslobodený od všetkých škrupúl a strachu. Nasledujúcich 38 rokov až do smrti verne dodržal svoj sľub každodennej modlitby a hovoril o tom ako o „služobných povinnostiach na dvore mojej Kráľovnej“.

V roku 1594, desať rokov po svojom vnútornom oslobodení, bol František Saleský vysvätený za kňaza a hneď sa prihlásil, že je ochotný pôsobiť v kalvínskej časti Ženevskej diecézy, v Chablais, medzi bludármi. Počas štyroch rokov sa jemu, ktorý sám tak veľmi trpel kvôli tomuto bludu, podarilo priviesť všetkých obyvateľov naspäť ku katolíckej viere.

V priebehu stáročí veriaci a prosiaci ľud pripomínal Panne Márii prostredníctvom modlitby *Memorare* veľkú moc jej orodovania a nikto nikdy neoľutoval, že sa k nej utiekal práve touto modlitbou.

Alfonz Ratisbonne (1814–1884), syn bohatého bankára z Alsaska sám o sebe povedal: „Žid len podľa mena, v Boha som neveril... No v mojom srdci bola prázdnota, a hoci som žil v nadbytku, šťastný som nebol... Živil som v sebe trpkú nenávisť voči katolíckym kňazom, voči Cirkvi a kláštorom, predovšetkým voči jezuitom; už len zmienka o nich vyvolala vo mne vždy hnev.“ Počas jednej cesty si v Ríme v roku 1842 Ratisbonne do denníka napísal: „Neprestával som zosmiešňovať a urážať katolicizmus.“ A preto len z čistej zdvorilosti si vzal od istého Teodora de Bussieres zázračnú medailu a zavesil si ju na krk. A nielen to. Teodor ho vyzval: „Sľúbte mi, že sa budete denne, ráno a večer modliť modlitbu sv. Bernarda: ‚Spomeň si, svätá Panna Mária‘. Mám však len tento jeden text, tak si ho doma, prosím, opíšete a prineste mi ten môj naspäť.“ Tým sa poistil, aby Alfonz s textom modlitby predsa len prišiel do styku a nevyhodil ho za roh do koša. Mladému židovskému bankárovi to prišlo veľmi bizarné, nuž neodporoval. „Uškodiť mi to určite neuškodí a kedykoľvek ju môžem zahodiť,“ povedal si. „Nech má radosť, gašpar jeden katolícky. Navyše to bude pikantná historka do môjho cestovného denníka.“

Keď sa Teodor Bussieres stretol s francúzskym vyslancom v Ríme Lafarronnaysom, porozprával mu o svojom stretnutí s Ratisbonnom. Vyslanec, hlboko veriaci kresťan, sa živo zaujímal o celý prípad. Nasledujúceho dňa, v pondelok 17. januára, bol Lafarronnays na svätej omši v kostole svätého Andreja (Sant' Andrea delle Fratte). Keď sa vrátil domov, manželke sa zdôveril, že sa pomodlil aspoň sto ráz modlitbu „Spomeň si, svätá Panna Mária...“ Nie je ťažké si domyslieť, na aký úmysel. Ešte ten istý deň vyslanec začal silno krváčať z pľúc. Večer o ôsmej zavolali k nemu priateľa Bussiera. No keď prišiel, Lafarronnays bol už mŕtvy. Pohreb mal byť v piatok 21. januára. Deň predtým, vo štvrtok, Bussieres sa vybral spolu s Ratisbonnom na prechádzku po meste. Cestou vošli do kostola svätého Andreja. Aj vďaka modlitbe hlboko veriaceho veľvyslanca a obete jeho života Panna Mária darovala Ratisbonnovi veľkú milosť: „Nebol som tam dlho, keď som bol zrazu celkom nevysvetliteľným spôsobom dojatý. Pozrel som sa hore; a tu mi pred oči zmizla celá budova, zostala len jedna jediná kaplnka, ktorá žiarila v úžasnom svetle... Uprostred tohto svetla, nad oltárom, sa zjavila Panna Mária, veľká a žiariaca, plná majestátu a vznešenosti. V takej podobe, ako je vyobrazená na medaile. Priťahovala ma k nej neodolateľná sila.“

Alfonz sa pokúsil pozrieť na ňu trikrát za sebou, no očami nedokázal vidieť vyššie než po jej ruky, z ktorých vychádzal žiarivý lúč milosti. „Rukou urobila znamenie, aby som si kľakol. Potom sa mi zdalo, že povedala: ‚Tak je to dobré.‘ Už viac nič nepovedala, ale ja som všetko pochopil – žalostný stav, v ktorom som sa nachádzal, spúšť, akú vo mne spôsobil hriech a krásu katolíckej viery.“ Panna Mária dala Ratisbonnovi v jednom jedinom okamihu spoznať a prijať celú náuku katolíckej viery. V tom istom momente vzal do ruky medailu Panny Márie, bozkával ju a – ešte stále celý bez seba – so slzami v očiach volal: „Ja som ju videl! ... Ó, aké veľké je moje šťastie! Aký dobrý je Pán! Aká plnosť milosti a blaženosti! Aký poľutovaniahodný je osud tých, ktorí ho nepoznajú!“ Objal svojho známeho a s úplne zmenenou tvárou prosil, aby ho zaviedol ku kňazovi na svätú spoveď. Chcel vedieť, kedy by mohol byť pokrstený, pretože bez sviatosti krstu už ďalej nechcel žiť. Pri krste prijal meno Mária.

Obrátenie mladého Žida bolo prvotriednou senzáciou. Tu nešlo o nejakého radového podomového predavača z geta, ale o zámožného francúzskeho bankára, veľkú nádej liberálov a slobodomurárov v ich proticirkevnom boji, človeka neznášajúceho všetko, čo na sebe malo znamenie Kristovho kríža. „Celú svoju slobodu odovzdávam Pánovi. Zasväcujem Mu svoj život, aby som slúžil Cirkvi... Pod ochranou Panny Márie,“ vyhlásil.

Alfonz Mária Ratisbonne odcestoval do Paríža k svojmu bratovi Teodorovi, ktorý bol rektorom sirotinca Milosrdných sestier v parížskom predmestí Saint-Germain. Z povďačnosti voči Panne Márii dal Alfonz postaviť v záhrade sirotinca kaplnku na počesť Nepoškvrneného Počatia. Ešte dodnes ta prichádzajú pútnici a modlia sa „*Spomeň si, svätá Panna Mária...*”

Sedem rokov po jeho obrátení, 24. septembra 1848, bol Alfonz Mária vysvätený za kňaza. Svoj život zasvätil spásu izraelského národa. Spolu s niekoľkými kňazmi založil Kongregáciu Našej Panej zo Sionu. Rozhodol sa postaviť kláštor priamo v srdci židovstva – vo svätom meste Jeruzaleme. Alfonz za značnú sumu zakúpil Praetorium, budovu v ktorej Pilát ukázal Židom zbičovaného Spasiteľa, následne odsúdeného na trest smrti ukrižovaním. Tento dom nazval „*Ecce Homo*“. V Jeruzaleme založil školu a internát pre deti všetkých vyznaní. Zomrel v roku 1884 a na náhrobok si nechal vytesať tento nápis: Narodil som sa ako hriešnik, ale chcem rozprávať o veľkom milosrdenstve najsvätejšej Márie voči mne.

Páter Ján Baptist Reus SJ (1868-1947), nemecký jezuita, ktorý zomrel v povesti svätosti, takmer do vyčerpania pracoval ako misionár v Brazílii. Tento horlivý mariánsky ctiteľ v pohľade na uplynulých 50 rokov svojho kňazstva vyznáva takto:

„Je to naša milá Matka, ktorá mi dala všetko. Pripadám si ako jedna z mariánskych svätých, ktorej steny sú pokryté votívnymi tabuľkami s nápismi: Panna Mária pomohla... Za to, že som aj napriek svojej nehodnosti dostal česť byť kňazom, vďačím Matke... Keď teraz nosím odev Spoločnosti Ježišovej, tak za to vďačím tiež jej. Panna Mária pomohla. Pri každej dobrej myšlienke, pri každom dobrom rozhodnutí, pri každom skutku lásky bola ona a je to stále ona, ktorá všetko usmerňuje: Panna Mária pomohla. Zvonka či zvnútra, na tele i na duši – všade je napísané: Panna Mária pomohla. Do môjho srdca je vyryté: Panna Mária pomohla ..., a v mojich očiach možno čítať: Panna Mária pomohla... Tieto slová tu zostanú naveky – na jej česť a na česť a slávu Najsvätejšieho Ježišovho Srdca, ku ktorému ma Matka viedla: Panna Mária pomohla!“

Dobre sa pozrime na mapu sveta alebo aspoň na mapu Európy. Ak ju budeme vidieť očami viery, prídeme na to, že krajiny, ktoré si zachovali mariánsku úctu, a v ktorých je živá mariánska modlitba, v tých krajinách je živá i viera. Upríme ešte „drobnejší“ pohľad – zadívajme sa očami viery do našich rodín, o ktorých platí to isté: v rodinách, v ktorých sa praktizovala mariánska modlitba (napr. sv. ruženec), sa zachovala i viera. Tieto miesta (krajiny) i rodiny potvrdzujú, že Mária si na svojich prosebníkov „spomína“ – pamätá. Známe sú i mimoriadne „spomenutia“ Panny Márie na ľudí, ktorí sa k nej neobracali o pomoc, ale je vysoko pravdepodobné, že im to vyprosili práve tí, ktorí sa modlili, aby si spomenula i na tých, „ktorí sa k nej neutiakajú...“. Ale ktovie, či vo večnosti sa nedozvieme, koľkí Máriino „spomenutie“ odmietli, čo im môže byť na večnú škodu. Ako by bolo dobré, keby sme v dnešnej dobe rozumeli týmto myšlienkam, ktoré sú podložené konkrétnymi svedectvami ľudí. Preto naozaj stojí zato neustále prosiť: „*Spomeň si Panna Mária...*“, s pridanou prosbou: *Bez hriechu počatá Panna Mária, oroduj za nás, ktorí sa k tebe utiekame... I za tých, ktorí sa k tebe neutiakajú!*